

## สารบัญ

|                                                                 | หน้า |
|-----------------------------------------------------------------|------|
| กิตติกรรมประกาศ                                                 | ค    |
| บทคัดย่อภาษาไทย                                                 | ง    |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ                                              | ฉ    |
| บทที่ 1 บทนำ                                                    | 1    |
| ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา                                  | 1    |
| วัตถุประสงค์ของการวิจัย                                         | 2    |
| ขอบเขตของการวิจัย                                               | 2    |
| นิยามศัพท์เฉพาะ                                                 | 4    |
| ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา                                    | 4    |
| บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง                          | 5    |
| ประวัติความเป็นมาของการทอดผัสดอก ในจังหวัดลำพูน                 | 5    |
| วิธีการผลิตผัสดอก                                               | 14   |
| การพัฒนาอาชีพและเครือข่ายการเรียนรู้                            | 17   |
| การตลาดกับการส่งเสริมการประกอบอาชีพ                             | 21   |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง                                           | 26   |
| บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย                                      | 32   |
| ประชากรที่ใช้ในการวิจัย                                         | 32   |
| เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย                                      | 33   |
| ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ                                       | 33   |
| วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล                                         | 34   |
| การตรวจสอบข้อมูล                                                | 34   |
| การสร้างองค์ความรู้                                             | 34   |
| การวิเคราะห์ข้อมูล                                              | 34   |
| บทที่ 4 ผลการวิจัย                                              | 35   |
| ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการทอดผัสดอก ในจังหวัดลำพูน | 35   |
| ด้านสถานภาพส่วนบุคคล                                            | 35   |
| ด้านสภาพแวดล้อม                                                 | 38   |

สารบัญ(ต่อ)

|                                                        | หน้า |
|--------------------------------------------------------|------|
| ด้านการถ่ายทอดความรู้                                  | 40   |
| ด้านการผลิต                                            | 42   |
| ด้านการตลาด                                            | 49   |
| สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการทอผ้ายกดอก                 | 62   |
| บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ                   | 75   |
| สรุป                                                   | 75   |
| อภิปรายผล                                              | 78   |
| ข้อเสนอแนะ                                             | 80   |
| บรรณานุกรม                                             | 81   |
| ภาคผนวก                                                | 84   |
| ภาคผนวก ก หนังสือราชการ                                | 86   |
| ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย                   | 89   |
| ภาคผนวก ค แหล่งที่มาของรูปภาพที่เป็นส่วนประกอบการวิจัย | 99   |
| ประวัติผู้เขียน                                        | 100  |

สารบัญภาพ

| ภาพ                                                                                               | หน้า |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 2.1 พระชายาเจ้าดารารัศมี                                                                          | 10   |
| 2.2 คุณหญิงเจ้าพงศ์แก้ว ณ ลำพูน                                                                   | 10   |
| 2.3 เครื่องแต่งกายที่ตัดเย็บด้วยผ้าไหมยกดอก ลวดลายโบราณ<br>เป็นชุดของ คุณหญิงเจ้าพงศ์แก้ว ณ ลำพูน | 11   |
| 2.4 ชิ้นไหม ลายขวางแบบโบราณ ยกไหมสลัวยกทอง                                                        | 12   |
| 2.5 ชิ้นไหม ลายขวางแบบโบราณ ยกไหมสลัวยกทอง                                                        | 12   |
| 2.6 ชิ้นยกไหม ลายขวาง สลักลายเรขาคณิต และลายไตรศลักทอง                                            | 13   |
| 2.7 ชิ้นยกไหม ยกลายดอกพุทธชาดมีขอบ แยกกาบสลับลีเซียงทองใหญ่                                       | 13   |
| 2.8 แบบเสื้อชุดทำงาน                                                                              | 28   |
| 2.9 แบบเสื้อชุดลำลอง                                                                              | 28   |
| 2.10 แบบเสื้อชุดเดินทาง                                                                           | 28   |
| 2.11 แบบเสื้อชุดกีฬา                                                                              | 29   |
| 2.12 แบบเสื้อชุดราตรีแบบไม่เป็นพิธีการ                                                            | 29   |
| 2.13 แบบเสื้อชุดราตรีแบบเป็นพิธีการ                                                               | 29   |
| 2.14 การแต่งกายที่มีการดัดแปลงสวมใส่กับชุดอื่น สามารถใส่ในโอกาสต่างๆ                              | 30   |
| 4.1 ภาพที่จัดชุมชนผู้ประกอบอาชีพทอผ้ายกดอก จังหวัดลำพูน                                           | 39   |
| 4.2 วัสดุที่ใช้                                                                                   | 43   |
| 4.3 อุปกรณ์ต่างๆในการทอผ้ายกดอก                                                                   | 47   |
| 4.4 ผ้าตัดเสื้อหน้าแคบ หน้ากว้าง                                                                  | 52   |
| 4.5 ผ้าชิ้นยกเชิงและผ้าชิ้นยกทึบ                                                                  | 50   |
| 4.6 สะไบลายนกใหญ่                                                                                 | 51   |
| 4.7 สะไบลายไทยประยุกต์                                                                            | 52   |
| 4.8 ผ้าเชิงขนาดเล็ก กลาง ใหญ่                                                                     | 53   |
| 4.9 ถุงย่าม                                                                                       | 54   |
| 4.10 กระเป๋าถือ                                                                                   | 54   |
| 4.11 กระเป๋าถือ                                                                                   | 54   |
| 4.12 ผ้ารองจาน                                                                                    | 54   |

สารบัญภาพ (ต่อ)

| ภาพ                                 | หน้า |
|-------------------------------------|------|
| 4.13 ลายดอกแก้วเทพพนมมีเกษร         | 57   |
| 4.14 ลายดอกจิก                      | 57   |
| 4.15 ลายสี่เหลี่ยมเล็ก              | 57   |
| 4.16 ลายกระจกไทย                    | 57   |
| 4.17 ลายข้าวหลามตัด มีเกษร          | 57   |
| 4.18 ลายไทย มีเกษร                  | 57   |
| 4.19 ลายดอกแก้วมีขอบ                | 58   |
| 4.20 ลายดอกแก้วมเล็ก                | 58   |
| 4.21 ลายแก้วนก                      | 58   |
| 4.22 ลายดอกแก้วใหญ่                 | 58   |
| 4.23 ลายแก้วชิงดวง                  | 58   |
| 4.24 ลายนกใหญ่                      | 58   |
| 4.25 การกรอคำย                      | 67   |
| 4.26 เส้นคำยยืนที่เตรียมนำไปเดินคำย | 67   |
| 4.27 การกรอเส้นคำยพุ่ง              | 68   |
| 4.28 การเดินคำยและอุปกรณ์ที่ใช้     | 69   |
| 4.29 การร้อยพันทวี                  | 70   |
| 4.30 การเก็บตะกอ                    | 71   |
| 4.31 นำเส้นคำยยืนมาประกอบกับโครง    | 72   |
| 4.32 จัดเรียงเส้นคำย                | 72   |
| 4.33 นำตะกอและเขาคอกประกอบกับโครง   | 72   |
| 4.34 การสับทูก                      | 73   |
| 4.35 ยกเขาคอก เอาไม้หลาบสอดเข้าไป   | 74   |
| 4.36 ตั้งไม้หลาบ แล้วพุ่งเส้นคำย    | 74   |
| 4.37 กระทบ 3 ครั้ง                  | 74   |

สารบัญตาราง

| ตาราง                                                                                                                           | หน้า |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 2.1 อัตราการผลิตผ้าทอต่อสมาชิก หนึ่งคน และ<br>อัตราการผลิตผ้าทอทั้งกลุ่ม                                                        | 8    |
| 2.2 รายได้สุทธิของกลุ่มสตรีทอผ้าตำบลเวียงยอง                                                                                    | 9    |
| 4.1 ค่าแสดงความถี่ ตำแหน่ง อายุ ระยะเวลาการประกอบอาชีพ<br>และประสบการณ์ในการทอผ้าของผู้ประกอบอาชีพการทอผ้ายกดอก<br>จังหวัดลำพูน | 35   |

## สารบัญแผนภูมิ

| แผนภูมิ                   | หน้า |
|---------------------------|------|
| 2.1 ภาพรวมการตลาด         | 23   |
| 2.2 ภาพแสดงกรอบแนวความคิด | 31   |
| 4.1 ขั้นตอนการทอผ้ายกดอก  | 62   |